

FESTIVAL
JAUME I
MONESTIR SANTA MARIA DEL PUIG

PROGRAMA DE MÀ

AJUNTAMENT
EL PUIG
DE SANTA MARIA

REAL MONASTERIO
EL PUIG DE SANTA MARIA

GENERALITAT
VALENCIANA

Conselleria de Educació, Cultura,
Universidades y Empleo

EL RECORD DE JAUME I EN EL SEGLE D'OR

FRANCESC GRANELL
Universitat de València

Dissabte, 19 d'octubre
20:00 Sala Capella

El record de Jaume I es pot conèixer a través dels testimonis escrits en la baixa edat mitjana -documents del seu regnat, poesies dels trobadors contemporanis, cròniques coetànies o pòstumes...-, però també, i sobretot, dels visuals: les subtils i enlluernadores miniatures dels manuscrits, les corpòries pintures sobre taules o les recreacions de la figura del rei en desfilades festives són algunes de les manifestacions de l'època que ens permeten connectar directament amb la idea que tenia la societat del seu temps del rei En Jaume. Com a vehicles de memòria, agitadores d'emocions i instructores sobre la història, les imatges tenen la capacitat de mostrar les diferents concepcions del monarca en el primer període després de la seua mort. La galeria és rica i el nombre d'obres destacat: cap monarca havia rebut tanta consideració -almenys en el camp de les arts visuals-, cap altre rei podia estar representat al bell mig d'una obra tan impactant com el 'Retaule de sant Jordi del Centenar de la Ploma' ni podia ser rememorat de manera tan reiterada com en les festes de Sant Dionís i de Sant Jordi. Un fragment important de la memòria dels valencians, tant dels poderosos com dels vassalls, estava reservat per al monarca. I hui en dia continuem tenint-lo present. Aquesta conferència pretén explorar els continguts d'aquesta monografia i obrir un debat sobre el llegat de Jaume I a la València baixmedieval, així com la influència que el seu personatge històric ha exercit en la construcció del mite que perdura fins als nostres dies.

FRANCESC GRANELL
Universitat de València

Francesc Granell Sales és investigador postdoctoral del Departament d'Història de l'Art de la Universitat de València. Realitza una estada de recerca en el Departament d'Història de l'Art de la Universitat Complutense de Madrid. En 2015 va finalitzar el Grau en Història de l'Art en la UV i, un any després, també en la mateixa universitat, el màster de recerca en Història de l'Art i Cultura Visual. En 2018 va obtenir un contracte predoctoral finançat per la Generalitat Valenciana i el Fons Social Europeu, en el marc del qual va realitzar la tesi «L'aura de la memòria. La imatge de Jaume I a la València baixmedieval (ca. 1338 – ca. 1538)», presentada el juliol de 2022. Des de llavors se li han concedit dos contractes postdoctorals: Margarita Salas (Ministeri d'Universitats) i APOSTD 2023 (Generalitat Valenciana – Fons Social Europeu).

A stylized illustration of a blue dragon with a golden crown, set against a light blue background. The dragon is shown in profile, facing right, with its wings slightly spread. The crown is ornate, featuring green and yellow patterns and a small yellow sun-like element at the top right.

EL PRÍNCEP DESMEMORIAT

TRANSFERMOVE & CdM

Diumenge, 20 d'octubre
12:00 Claustre

El príncep desmemoriat és el títol de l'espectacle de música antiga i dansa infantil que Capella de Ministrers | Carles Magraner presenta en col·laboració amb la Cia. de dansa TransferMove | Toni Aparisi. Aquesta producció fusiona dansa, música, literatura i història, elements vehiculars d'aquesta proposta del grup de música antiga Capella de Ministrers.

L'espectacle es basa en una adaptació de la rondalla "El príncep desmemoriat", una de les 36 històries que formen part dels 8 volums de les Rondalles Valencianes d'Enric Valor. Aquesta recopilació de contes tradicionals valencians és el cor de l'espectacle, que destaca per la seua riquesa cultural.

En el regne de la Terra Blanca, un príncep molt despistat es veu embolicat en una aventura inesperada. Durant una partida de caça als seus quinze anys, es perd i acaba sent capturat pel malvat baronet de Soterroni. Mentre està empresonat, descobreix un oriol molt especial, amb un plomatge brillant que sembla amagar un secret...

CIA TRANSFERMOVE

Toni Aparisi, direcció escènica i dansa

Estela Martínez, narració

Alba Galdón, dansa

Anna Mateu, dansa

CAPELLA DE MINISTRERS

Carles Magraner, direcció musical i violes

Jota Martínez, percussions, viola de roda i llaüt

Eduard Navarro, llaüts i gaites

TONI APARISI

Intèrpret, coreògraf i director d'obres de dansa contemporània. Format en art dramàtic, performance, ioga i tècniques de dansa contemporània. Ha treballat per a multitud de coreògrafs nacionals i internacionals. És professor al CSDV, crea peces per a la seua companyia TransferMove i per a Anandansa. Rep treballs per encàrrec per al Palau de la Música (València), el Centre Coreogràfic de València i de Galícia, la Companyia Arden, Capella de Ministrers (entre altres). Ha guanyat tres Premis Max, dos com a Millor Intèrpret i un com a Millor Coreografia per Pinoxxio junt amb Rosángeles Valls. Té quatre Premis Abril, a Millor Intèrpret Masculí de Dansa, i el Premi al Millor Intèrpret als guardons de Teatres de la Generalitat Valenciana. Guanyador del IV Certamen Coreogràfic de Madrid, Menció a Millor Intèrpret Masculí en el mateix Certamen i Beca per a la Merce Cunningham Dance Company.

CARLES MAGRANER

Carles Magraner és per ser un músic sincer que al llarg dels trenta anys que porta al davant de Capella de Ministrers ha evolucionat al mateix temps que ho feia la interpretació de la música antiga, ansiós al principi de recuperar en la mesura del possible el passat sonor, convençut avui en dia que la música, siga quina siga la seva època, és un camp obert a l'experimentació que admet múltiples lectures que no reneguin per res del rigor i de la sensibilitat cap a les fonts. Lectures que parteixen del mateix context de l'artista, del seu arrelament en el present i de la necessitat de comunicar-se amb un públic a través d'un repertori no sempre fàcil. A Carles Magraner li preocupa imprimir vida i veracitat al repertori que interpreta. Partint dels materials que li arriben del passat la seua proposta és presentar-los com objectes d'un museu en renovació constant, procurant que els nostres sentits, i molt en particular l'oïda, dirigeixin la seua atenció cap a determinats aspectes de l'objecte sonor original de manera que puguen seguir captivant l'atenció, com ho va fer en el passat.

AMOR E CANÇÒ

CAPELLA DE MINISTRERS Carles Magraner

Diumenge, 20 d'octubre
20:15 Esglèsia

Els trobadors foren poetes-músics l'activitat poètica i musical dels quals es va desenvolupar principalment a les corts d'Europa occidental, especialment a la França dels segles XII i XIII, així com a l'antiga Corona d'Aragó. Amb els trobadors, la música i la poesia es combinaren al servei de l'ideal de l'amor cortés, sent l'amor/desamor el tema principal de la poesia trobadoresca, i la necessitat d'expressar-lo musicalment va portar a l'establiment de diversos gèneres (canso, pastorel·les, albes...).

Capella de Ministrers ens proposa un suggeridor viatge a l'època medieval de la mà de trobadors com Berenguer de Palou o Ponç d'Ortafà, entre altres, vinculats a la figura de Jaume I "el Conqueridor".

Programa

Raimon de Miraval (s. XII/XIII)

Bèl m'es q'ieu chant

Berenguer de Palou (s. XII)

Bona dona
De la gensor qu'om vey'
Ab la fresca clardat
Totz temoros e duptans
Dona, la genser qu'om vey
Aital dona
Tant m'abelis

Ponç d'Ortafà (s. XII/XIII)

Si ai perdut mon saber

Guiraut Riquier (1292)

Pus astres no m'es donatz

Ms. Anónimo St Joan de les Abadesses (s. XIII)

Era us preg
S'anc vos ame
Amors, merce no sia
Ara lausetz, lauset

Matieu de Caersí (s. XIII)

Tant suy marritz
Planh a la mort de Jaume I, Valencia 26 de juliol de 1276

CAPELLA DE MINISTRERS

Carles Magraner, violes i direcció

Èlia Casanova, soprano

Eduard Navarro, **oud**, cornamusa i xirimía

Robert Cases, llaüt, cítola i arpa

Capella de Ministrers, fundada l'any 1987 i dirigida per Carles Magraner, s'ha dedicat a la investigació i difusió del patrimoni musical espanyol des de l'edat mitjana fins al segle XIX, combinant rigor històric, sensibilitat musical i un fort desig de comunicació.

El grup ha oferit més de 1500 concerts en prestigioses sales i festivals d'Espanya i internacionalment, actuant en països com França, Alemanya, els Estats Units, la Xina i l'Índia. Ha gravat més de 63 discos per a segells com EGT, Blau, Auvidis i CDM, i ha rebut premis com el de Millor Producció Discogràfica del Ministeri de Cultura, el Premi Carles Santos de la Música Valenciana 2018 i dos International Classical Music Awards en la categoria de Música Antiga per "El collar de la paloma" en 2023 i "Quattrocento" en 2018.

A més de la seua labor musical, Capella de Ministrers ha col·laborat en arts escèniques amb directors com Bigas Luna i coreògrafs com Santiago Sempere, i ha treballat amb artistes contemporanis com Isabel Muñoz. Ha recuperat obres històriques com la sarsuela "La madrilenya" i la seua música ha estat inclosa en bandes sonores de pel·lícules com "Son de mar".

El suport de l'Institut Valencià de Cultura i de l'INAEM del Ministeri de Cultura, juntament amb el patrocini de la Universitat de València, ha estat fonamental per a la seua difusió i activitats d'investigació. En 2023, va rebre la Medalla d'Honor del Consell Valencià de Cultura i el Premi de la premsa a la millor agrupació espanyola de música antiga en 2022.